

Спостерігається взаємозалежність між викликами, спричиненими кліматичними змінами та безпековими умовами, оскільки мігруючи через насильство, політичну нестабільність та діяльність екстремістських груп, значні потоки біженців сприяють загостренню проблеми продовольчої безпеки, і навпаки, мігранти, які вимушені переселятися через кліматичні зміни часто стають однією із причин загострення соціально- політичної ситуації та розвитку конфліктів на території приймаючої країни. Боротьба за ресурси загострюється [2].

Для подолання цих проблем необхідне впровадження комплексних стратегій, які включатимуть в себе як екологічні питання – зменшення викидів парникових газів, так і нові, соціально-економічні шляхи – адаптацію до змін клімату та підтримку вразливих груп населення. Пріоритетною є розробка міжнародних механізмів співпраці для підтримки країн, що стикаються зі значними міграційними потоками внаслідок кліматичних змін.

Список використаних джерел:

1. *Irsheid, J. (2023). Bridging policy and practice in the context of climate-induced migration. Retrieved from <https://www.bosch-stiftung.de/en/storys/bridging-policy-and-practice-context-climate-induced-migration>*
2. *Migration Policy Institute. (2024, January). Expanding Protection Options? Flexible Approaches to Status for Displaced Syrians, Venezuelans, and Ukrainians.*
3. *Notre Dame Global Adaptation Initiative. (n.d.). Country Index Rankings. Retrieved from <https://gain.nd.edu/our-work/country-index/rankings/>*
4. *International Organization for Migration. (2024). World Migration Report. Retrieved from <https://worldmigrationreport.iom.int/what-we-do/foreword/foreword>*
5. *International Rescue Committee. (2023, April). 10 countries at risk of climate disaster. Retrieved from <https://www.rescue.org/eu/article/10-countries-risk-climate-disaster>*

Людмила ГЕРМАН

старший викладач

Тетяна ТРОНІЦЬКА

студентка

*Західноукраїнський національний
університет*

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН АФРИКИ: КРИЗОВІ ЯВИЩА ТА НАПРЯМИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Вступаючи на шлях створення своєї незалежної державності, населення африканських країн плекало надії, що самостійне використання наявних у них

трудових та природних ресурсів спричинить швидкий економічний злет і зростання соціального рівня – якості життя, норм споживання і т. п. Африка – має свої особливості інтеграції у глобальний економічний простір, які формувалися не одне десятиліття під впливом колоніальної політики розвинених країн, функціонуючи як їхній сировинний придаток. Такий інтерес був обумовлений природно-кліматичними умовами та ресурсами континенту, демографічною ситуацією, дешевою робочою силою та слабкою системою публічного управління [2].

Країни африканського континенту, не дивлячись на колоніальне минуле і стримуючі фактори соціально-економічного розвитку, в останнє десятиліття демонструють значні темпи економічного зростання, що викликає посилений інтерес до них зі сторони інших, із вищим рівнем розвитку, країн, які вбачають перспективу в розширенні економічної співпраці, передусім в інвестиційній та зовнішньоторговельній сферах [2].

Після чотирьох складних і неспокійних років, Африка на південь від Сахари починає одужувати в економічному плані. Кот-д'Івуар, Бенін і Кенія випустили єврооблігації на початку цього року. Коефіцієнти державного боргу країн даного регіону загалом стабілізувалися, а потоки капіталу почали повільно повертатися. За прогнозами МВФ відбудеться економічне зростання з 3,4% у 2023 році до 3,8% у 2024 та до 4% у 2025 році. (МВФ)

Водночас, середня інфляція в регіоні скоротилася майже вдвічі з показника 10% у листопаді 2022 року до близько 6% у лютому 2024 р.

Проте країни Африки на південь від Сахари, переживши у різних країнах періоди як піднесення, так і падіння в економічному розвитку, залишилися найменш розвинутим регіоном планети. Із першої тридцятки найбідніших країн світу 14 були африканськими. У п'яти найбідніших з них жили в середньому на суму менше 3 дол. США на день [1, с. 81].

Уряди країн регіону продовжують боротися із такими проблемами як дефіцит фінансування, висока вартість запозичень, і ризики пролонгації у зв'язку із низькою мобільністю внутрішніх ресурсів. Проблеми фінансування змушують країни скорочувати витрати та шукати альтернативні варіанти фінансування.

Регіон залишається найбільш вразливим до глобальних потрясінь, особливо через слабкий зовнішній попит і підвищені геополітичні ризики. Крім того, країни Африки на південь від Сахари стикаються із проблемами зростання політичної нестабільності та частими кліматичними загрозами. У 2024 році відбудуться вибори у 18 країнах.

Внутрішньо африканська торгівля як частка світової торгівлі знизилася з 14,5% у 2021 році до 13,7% у 2022 році.

За той же період внутрішньо африканський експорт знизився у відсотках від загального експорту з 18,22 % до 17,89 %, а внутрішньо африканський імпорт знизився з 12,81 % до 12,09 % [4].

Африка все ще стикається з величезним щорічним дефіцитом фінансування інфраструктури, який оцінюється від 130 до 170 мільярдів доларів. Інші інноваційні інструменти фінансування включають змішане фінансування, зелені, соціальні та стійкі облигації.

Частка населення Африки, яке не має доступу до електроенергії, зросла з 74% до пандемії COVID-19 до 77% у 2020 році. 39 африканських країн можуть забезпечити своє населення дешевою та надійною енергією, використовуючи відновлювані джерела, у тому числі зелені як виробництво водню.(доповідь)

Саме тому необхідною передумовою економічного розвитку та подолання соціально-економічної кризи країн Африки є формування інклюзивної економіки. Зазначимо, що інклюзивна економіка передбачає рівні можливості та включення різних груп населення у процеси економічного зростання.

Серед поточних фінансових обмежень і глобальних потрясінь міжнародна спільнота повинна відігравати більш активну роль у наданні допомоги. Враховуючи складні суспільні відносини та внутрішню різноманітність цього регіону, важливо визначити, які методи є найважливішими на створення інклюзивних умов для розвитку економіки країн Африки.

Однією з основних умов подолання соціально-економічної кризи є покращення якості інститутів в країнах Африки, оскільки ефективні інституції, включаючи правову систему, політичні структури та механізми регулювання, відіграють ключову роль у формуванні інклюзивної економіки.

Інший важливий метод подолання соціально-економічної кризи – це освіта та доступ до якісних освітніх програм. Високий рівень освіти сприяє розвитку кваліфікованої робочої сили та підвищує рівень зайнятості. Проте, за даними ЮНІСЕФ, найбільше перешкод у доступі до навчання мають діти у Східній та Південній Африці (49%) та Західній та Центральній Африці (48%) [3].

Розвиток галузей економіки, які створюють робочі місця та сприяють включенню різних соціальних груп у виробництво, є ще одним з методів подолання соціально-економічної кризи та розвитку інклюзивної економіки. Розвиток малого та середнього бізнесу може сприяти інклюзивності, оскільки ці галузі зазвичай забезпечують робочі місця для різних соціальних груп.

Ефективна соціальна політика та редистрибуція багатства відіграють важливу роль у зменшенні соціальної нерівності та боротьбі з бідністю. Соціальні програми та механізми соціальної підтримки сприяють подоланню соціально-економічної кризи, допомагаючи тим, хто опинився в складних економічних умовах [3].

Геополітична ситуація, міжнародна торгівля та зовнішні інвестиції також мають велике значення для подолання соціально-економічної кризи в країнах Африки.

Отже, успіх в застосуванні інклюзивних методів подолання соціально-економічної кризи в країнах Африки вимагає комплексного підходу, з врахуванням інституційних, освітніх, галузевих, соціальних та міжнародних аспектів.

Список використаних джерел:

1. *Майборода О. М. Етнічні пастки деколонізації: африканський досвід: монографія. Київ: ІПіЕтД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 216 с.*
2. *Передумови інтеграції економік країн Африки на південь від Сахари в глобальний простір/ І. О. Іващук, Л. Т. Герман, О. С. Ксенжук/ Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України./ Національна академія наук України, Інститут регіональних досліджень, 2017.№6. с. 155-162*
3. *African countries trading more outside the continent than amongst themselves/ ECA report/2024 <https://www.uneca.org/stories/african-countries-trading-more-outside-the-continent-than-amongst-themselves%2C-eca-report>*
4. *Regional economic outlook Sub-Saharan Africa/ IMF/ 2024*

Владислав ФАРТУШНЯК
студент Західноукраїнського
національного університету

УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ГІРНИЧОВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Управління зовнішньоекономічною діяльністю (ЗЕД) на гірничодобувних підприємствах вимагає комплексного підходу, який поєднує загальні методи управління зі специфічними стратегіями, адаптованими до особливостей галузі. Ефективна організаційна структура управління ЗЕД повинна забезпечувати чіткий розподіл функцій і відповідальності між підрозділами, а також налагоджену систему комунікації та координації їх діяльності.

Менеджери, які займаються управлінням ЗЕД на гірничодобувних підприємствах, повинні володіти низкою ключових компетенцій та навичок, серед яких здатність планувати, організовувати, контролювати та регулювати діяльність у сфері зовнішньої торгівлі, знання правової бази, вміння використовувати ключові показники ефективності та систему цільового управління, стратегічне мислення, здатність до аналізу та прийняття рішень в умовах невизначеності, емоційний інтелект.